

DOLNOŚLĄSKA IZBA APTEKARSKA

50-333 Wrocław, al. Jana Matejki 6

tel. 71 321-18-77

KONTO BANKOWE

Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.

O/Wrocław nr 33 1930 1073 2009 0900 4949 0001

NIP: 896-10-01-648

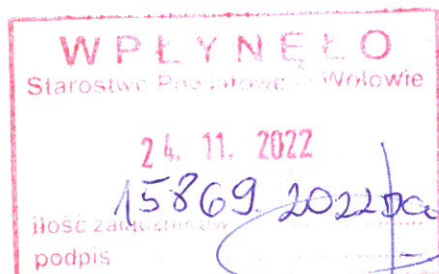
e-mail: biuro@dia.oia.gov.pl

Biuro Izby czynne:

od 8:00 do 16:00

DIA / 3564 / 22

Wrocław, dnia 21.11.2021 r.

Starostwo Powiatowe w Wołowie

pl. Piastowski 2

56-100 Wołów

W odpowiedzi na pismo KA.8023.4.2022 z dnia 31.10.2022 roku uprzejmie informuję, że Dolnośląska Izba Aptekarska we Wrocławiu opiniuje **negatywnie** proponowany harmonogram dyżurów całodobowych aptek ogólnodostępnych działających na terenie powiatu wołowskiego.

Apteki z powiatu wołowskiego zgłosiły następujące zastrzeżenia:

1. Jeżeli są wybrane apteki w powiecie wyłączone z pełnienia dyżurów - to takie prawo powinna mieć również każda inna apteka.
2. Nie widzę zasadności pełnienia dyżuru przez dwie apteki jednocześnie w tym samym czasie (Wołów i Brzeg Dolny).
3. Nie widzę zasadności pełnienia dyżurów aż przez 3 apteki jednocześnie w święta!!!! od godz 8-20 (zgodnie z harmonogramem godzin otwarcia Apteka Centrum Zdrowia jest cały czas czynna od 8-20 również w święta)

Naczelne i okręgowe organy samorządu zawodowego farmaceutów stoją na stanowisku, że nocne i świąteczne dyżury aptek uzasadnione są w tych miejscowościach, w których działają całodobowe zakłady opieki zdrowotnej, stacje pogotowia ratunkowego, albo, co najmniej dyżurują lekarze w przychodniach lekarskich. Funkcjonujące w tym czasie apteki zabezpieczają wówczas pacjentom możliwość realizacji wystawionych recept lekarskich. Nie bez znaczenia jest przebieg granic powiatu, w którym poszczególne miejscowości pozostają w znacznym oddaleniu od siebie, a bliżej m. Wrocławia. Z posiadanych przez nas informacji wynika, że poza Sobótką, mieszkańcy powiatu wrocławskiego nie mają zapewnionej opieki lekarskiej w dni wolne od pracy (soboty, niedziele, święta), ani w porze nocnej, co zmusza ich do poszukiwania tej opieki poza granicami powiatu. Z

uwagi na centralne położenie Wrocławia, jest on najlepiej dostępny dla potencjalnych pacjentów z okolicznych miejscowości. W takim przypadku mogą oni korzystać z apteki dyżurującej we Wrocławiu, położonej niekiedy bliżej niż ewentualna apteka dyżurująca w innej miejscowości z terenu powiatu wrocławskiego. Wprowadzenia dodatkowych dyżurów w tych miejscowościach nie ma jakiegokolwiek uzasadnienia ani praktycznego, ani ekonomicznego. Trudno sobie, bowiem wyobrazić sytuację, w której pacjent np. z Jordanowa Śląskiego, czy Kątów Wrocławskich będzie udawał się w porze nocnej do apteki w Długołęce, aby wykupić lek, mijając po drodze m. Wrocław. Porozumienie między powiatami, o ile jest konieczne, byłoby w tej sytuacji najlepszym rozwiązaniem.

Środowisko farmaceutów w pełni rozumie wynikający z art. 94 ust. 2 Ustawy Prawo farmaceutyczne (tj. z 2021r. Dz. U. poz. 974 z późn. zm.) obowiązek organów samorządu powiatowego, mający na celu zapewnienia mieszkańcom dostępności do usług farmaceutycznych w porze nocnej, niedziele i święta. Jednak podkreślenia wymaga fakt, że apteki nie są placówkami służby zdrowia i nie można przypisywać im roli uzupełniającej sieci placówek medycznych działających na danym terenie, nawet jeśli konieczność zakupu leków często ma charakter nieprzewidywalny. Apelujemy, aby rozkład godzin pracy aptek i ewentualnych dyżurów w porze nocnej, w niedziele i w święta – uwzględnia rzeczywiste zapotrzebowanie mieszkańców powiatu na usługi farmaceutyczne. O niecelowości obciążania aptek obowiązkiem pełnienia dyżurów nocnych przemawia sygnalizowany przez farmaceutów fakt, że ludność powiatu nie ma potrzeb, których zaspokojenie wymagałoby ustanowienia takich dyżurów. Nie istnieją, zatem podstawowe, określone w art. 94 ust.1 Prawa farmaceutycznego przesłanki do stanowienia przez Radę Powiatu w sprawie dyżurów nocnych. Co godne odnotowania, apteki pełniące dyżury w porze nocnej, w niedzielę i w święta, wykonują ten obowiązek na swój koszt, albowiem polski ustawodawca nie przewidział refinansowania tego typu działalności w ramach puli środków pieniężnych przeznaczonych na opiekę zdrowotną. W związku z tym, praca aptek w porze nocnej, niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy nie jest w żaden sposób refundowana ze środków publicznych. Obciążanie aptek obowiązkiem dyżurowania powinno więc być dokonywane ze szczególną ostrożnością, po dokładnym ustaleniu okoliczności sprawy – w tym z wynikającego z art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego faktycznego zapotrzebowania ludności z danego powiatu do świadczeń farmaceutycznych. Dodatkowo, określona przez przepisy rozporządzenia [] dopłata pobierana przez aptekę za ekspedycję leków w czasie dyżuru w wysokości 3,20 zł, w żaden sposób nie rekompensuje faktycznych ciężarów ekonomicznych związanych z podjęciem wielogodzinnego dyżuru. Problem ten ma charakter ogólnopolski, a samorząd aptekarski od dawna postuluje o wprowadzenie systemowych rozwiązań na tym polu. W bardzo wielu przypadkach, bowiem podmioty prowadzące apteki nie są w stanie udźwignąć obowiązku dyżurów ze względu na ich nieodpłatny charakter oraz ogólne otoczenie

prawne związane z ich funkcjonowaniem. W związku z tym, podnoszone przez lokalne środowisko aptekarskie wątpliwości i uwagi, nie mogą i nie powinny być ignorowane lub zbywane prostą formułą odpowiedzi, odnoszącej się do obowiązku dyżurowania, gdyż „każdy ma obowiązek przestrzegania prawa”.

Na mocy Ustawy o Zawodzie Farmaceuty z 16 kwietnia 2021 roku, zgodnie z art. 99 b Prawa farmaceutycznego, kierownik apteki na obowiązek skrócić godziny pracy apteki odpowiednio do liczby farmaceutów i techników farmaceutycznych wykonujących czynności w aptece, co de facto wiąże się z możliwością zamknięcia apteki i nie odbywaniem dyżurów. Dlatego stanowczo apelujemy, aby rozkład dyżurów aptek uwzględniał rzeczywiste zapotrzebowanie mieszkańców powiatu na usługi farmaceutyczne, jak również warunki pracy każdej z aptek. Zwracam również uwagę, że ze względu na ogólną liczbę farmaceutów w Polsce w stosunku do liczby aptek, istnieją znaczne trudności z obsadą placówek aptecznych personelem fachowym. Tymczasem, nałożenie na apteki obowiązku dyżuru nocnego skutkuje koniecznością podjęcia prób znalezienia przez nie dodatkowego personelu. Nie jest, bowiem możliwe nałożenie na pracowników apteki obowiązku pracy ponad normy wynikające z Kodeksu pracy. W tej sytuacji alternatywą jest samodzielne wykonywanie dyżuru przez właściciela apteki, jeżeli oczywiście jest on farmaceutą, (co nie jest regułą na polski rynku). Nawet wówczas jednak nie może on pracować w sposób ciągły przez kilkanaście godzin, albowiem taka sytuacja stwarza zagrożenie dla życia i zdrowia pacjenta (zwiększa ryzyko błędnej ekspedycji leku).

Zgodnie z art. 94 ust. 2 Prawa farmaceutycznego rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie określa, w drodze uchwały, rada powiatu, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu i samorządu aptekarskiego. Z uwagi na fakt, że nie wszystkie apteki należą tylko i wyłącznie do aptekarzy, samorząd zawodowy farmaceutów nie ma żadnych narzędzi prawnych, których użycie mogłoby doprowadzić do wyegzekwowania od podmiotów prowadzących apteki przestrzegania przepisów prawa miejscowego. Tym bardziej nie ma takich uprawnień zatrudniony przez taki podmiot kierownik apteki. Kwestia charakteru i kwalifikacji uchwały podejmowanej na podstawie art. 94 ust. 2 ustawy Prawo farmaceutyczne nie budzi wątpliwości w orzecznictwie sądów administracyjnych. Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 3 października 2006 r., sygn. akt III SA/Wr 185/06 w zakresie charakteru uchwały podjętej na podstawie powyższego przepisu wskazał, że „wobec pojawiających się niekiedy wątpliwości, co do charakteru prawnego uchwały zarządu powiatu w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych, należy przychylić się do poglądu, że uchwała taka należy do zbioru aktów prawa miejscowego. Jest ona, bowiem podejmowana na podstawie upoważnienia ustawowego, normuje materię o charakterze ogólnym, obejmując swym zakresem szeroki krąg podmiotów (zarówno apteki funkcjonujące na terenie danego

powiatu, jak i osoby korzystające z usług farmaceutycznych). Mimo oznaczenia poszczególnych aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu oraz godzin ich otwarcia, uchwała ta nie jest indywidualnym aktem, rozstrzygającym konkretną sprawę administracyjną, albowiem ma ona zasięg powszechny na obszarze danego powiatu i dotyczy wszystkich podmiotów, które znajdują się w sytuacji opisanej w tejże uchwale. Skoro jest ona aktem skierowanym na zewnątrz, przeto nie sposób uznać jej za akt kierownictwa wewnętrznego (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 sierpnia 2001 r., II SA/Ka 1079/01, Dz. Urz. Śląsk. 2001, Nr 65, poz. 1619).”

Nadto, ze względu na panujący wciąż stan pandemii dodatkowe dyżury niepotrzebnie – w naszej ocenie – zwiększają ryzyko zakażenia personelu aptecznego koronawirusem. Tego rodzaju zdarzenie w sposób oczywisty jest niekorzystne; nie tylko z punktu widzenia apteki (jej właściciela i pracowników), którą docelowo trzeba będzie unieruchomić lub zamknąć, ale przede wszystkim – samych pacjentów, czyli mieszkańców lokalnej społeczności, której czasowo, całkowicie ograniczy się dostępność do usług farmaceutycznych. W okresie znacznego obciążenia służby zdrowia stwarzanie dodatkowego ryzyka wyłączenia dostępności aptek jest działaniem niecelowym. Wskazuję, że w tym bardzo trudnym dla wszystkich okresie, apteki – pomimo, że są znacznie obciążone pracą – starają się zapewnić możliwie najszerszy dostęp pacjentów do produktów leczniczych oraz usług farmaceutycznych. W chwili obecnej apteki pełnią szczególną rolę i w interesie wszystkich mieszkańców powiatu wrocławskiego jest, aby zachowały one ciągłość działania możliwie jak najdłużej. Jednak żeby ten cel osiągnąć, apteki muszą zapewnić odpowiednią obsadę kadrową aptek.

Zwracam uwagę, że polityka władz centralnych nakierowana jest na maksymalne przedłużenie okresu funkcjonowania placówek aptecznych oraz innych placówek systemu ochrony zdrowia. Pokierowane jest to chęcią „spłaszczenia” krzywej zachorowań, w taki sposób, aby wyzwaniom z tego wynikającym sprostał personel medyczny. W związku z tym wskazane jest, aby zasoby osobowe, jakimi dysponują apteki, nie były eksploatowane ponad uzasadnioną potrzebę. Jedyne, bowiem w ten sposób personel tych placówek będzie w stanie świadczyć pomoc pacjentom w możliwie najdłuższym okresie panującej epidemii.

W związku z tym, wobec niemożliwej do przewidzenia długości trwania stanu epidemii wirusa SAR-CoV-2, zasadnym jest, aby Rada Powiatu Wrocławskiego podjęła decyzję o czasowym zawieszeniu dyżurów. Podkreślam, że kierowana przez nas prośba nie jest podyktowana ochroną partykularnego interesu farmaceutów lub właścicieli aptek, czy też niezrozumiałą – zwłaszcza w tym czasie – niechęcią do pracy na rzecz społeczności powiatu wrocławskiego. Wynika on w całości z obiektywnych i niemożliwych do przewyżnienia trudności, związanych z: nadmiernym obciążeniem pracą aptek, problemami kadrowymi, regulacjami określającymi zasady ich funkcjonowania oraz

szczególnym narażeniem farmaceutów i techników farmaceutycznych na zarażenie wirusem SAR-CoV-2 zw. na bezpośrednią obsługę pacjentów.

Przypominam, że udział samorządu zawodowego farmaceutów w procesie legislacji jest zagwarantowany ustawowo, a nie zasięgnięcie jego opinii w tym zakresie stanowi istotne naruszenie obowiązujących przepisów prawa. Daje również podstawę do stwierdzenia nieważności takiej uchwały i wyeliminowania jej z obrotu prawnego (vide uchwała Składu Siedmiu Sędziów z dnia 17 czerwca 1993 r. sygn. IPZP 2/93 – OSNC 1994/1 poz. 1). Mimo tego, że – jak zauważono powyżej – opinia samorządu zawodowego nie jest dla Rady Powiatu wiążąca to, skoro ustawodawca zobowiązał organ do jej zasięgnięcia winna być ona przedmiotem oceny. Jeżeli wskazana opinia w niniejszej sprawie będzie sprzeczna ze stanowiskiem rady powiatu, organ winien wyjaśnić w uzasadnieniu, z jakich przyczyn nie podzielił stanowiska samorządu aptekarskiego i odmówił racji przedstawianym przezeń argumentom (vide prawomocny wyrok WSA we Wrocławiu - IV SA/Wr 123/14).

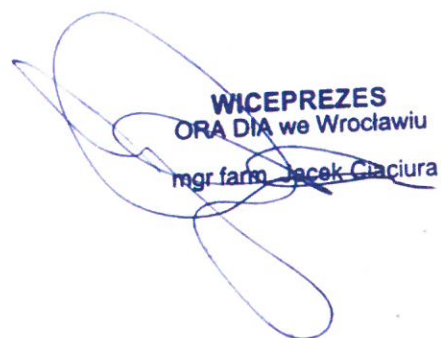
Wskazuję, że temat dyżurów aptek jest materią złożoną i skomplikowaną. Bardziej, niż o bezwzględnym obowiązku dyżurowania, możemy mówić o ogromnej luce w prawie. Stanowi to pochodną zaniedbań samego ustawodawcy, który dostrzegając potrzebę pełnienia dyżurów przez apteki nie zapewnił im odpowiedniego otoczenia finansowego oraz prawnego, umożliwiającego im faktycznie sprostanie temu obowiązkowi. Dyżury aptek, zwłaszcza te nocne, są „pozostałością” po praktyce wykształconej w poprzednim ustroju, w którym wszystkie apteki były własnością państwa i nie funkcjonowały w oparciu o rachunek ekonomiczny. Z tego powodu przedstawianie daleko idących uproszczeń i interpretacji, które nie odpowiadają realiom pracy aptek, nie ułatwiają wyszukania kompromisowego rozwiązania w sprawie. Niemniej jednak, oświadczam, że samorząd zawodowy farmaceutów zawsze jest gotowy do merytorycznej debaty i wyrażam gotowość do prowadzenia rozmów w tym zakresie z uwzględnieniem wskazanych powyżej racji oraz obiektywnych uwarunkowań, które zapewnią pacjentom odpowiedni dostęp do usług farmaceutycznych wysokiej jakości, a aptekarzom zapewnią godne warunki wykonywania zawodu.

Środowisko farmaceutów w pełni rozumie wynikający z art. 94 ust. 1i ust.2 Ustawy Prawo farmaceutyczne z dnia 6 września 2001r (tj.Dz.U. z 2021r. poz 974,981) obowiązek organów samorządu powiatowego mający na celu zapewnienia mieszkańcom dostępności do usług farmaceutycznych w porze nocnej, niedziele i święta. Jednakże, co wielokrotnie było już podnoszone, stanowczo apelujemy, aby rozkład dyżurów aptek uwzględniał rzeczywiste zapotrzebowanie mieszkańców powiatu na usługi farmaceutyczne, jak również warunki pracy każdej z aptek.

Dolnośląska Izba Aptekarska we Wrocławiu zwraca się do Rady Powiatu z prośbą o uwzględnienie stanowiska samorządu i rozpatrzenie odstąpienia od konieczności pełnienia przez

apteki dyżuru całodobowego. Przypominamy również, że choć opinia samorządu zawodowego nie jest dla Rady Powiatu wiążąca, to skoro ustawodawca zobowiązał organ do jej zasięgnięcia winna być ona przedmiotem oceny. Jeżeli wskazana opinia w niniejszej sprawie będzie sprzeczna, organ winien wyjaśnić w uzasadnieniu z jakich przyczyn nie została uwzględniona (vide prawomocny wyrok WSA we Wrocławiu – IV SA/Wr 123/14).

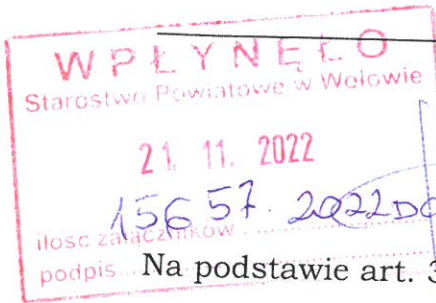
Z poważaniem,

WICEPREZES
ORA DiA we Wrocławiu
mgr farm. Jacek Ciaciura

Urząd Gminy Wińsko

Plac Wolności 2
56-160 Wińsko
tel. 71 389 81 00 fax. 71 38 04 200
www.winsko.pl, e-mail: sekretariat@winsko.pl

Wińsko, dnia 18.11.2022 r.

Opinia Wójta nr 1/2022

Na podstawie art. 30 ust.1 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 94 ust.2 ustawy z dnia 06 września 2001 r., Prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 2301) po rozpatrzeniu wniosku Starostwa Powiatowego w Wołowie nr pisma KA.8023.2.2022.1 z dnia 15.11.2022 r.

Wójt Gminy Wińsko

opiniuje pozytywnie projekt uchwały Rady Powiatu Wołowskiego, dotyczący ustalenia godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Wołowskiego na rok 2023.

Uzasadnienie

Starosta Wołowski zwrócił się o wydanie opinii w sprawie nowego rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Wołowskiego na rok 2023.

Wójt Gminy Wińsko nie znalazł przeszkód w pozytywnym zaopiniowaniu przedstawionego projektu uchwały.

Pouczenie

Od niniejszego postanowienia służy zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem Wójta Gminy Wińsko, w terminie 7 dni od dnia doręczenia.

Otrzymują:

1. Starostwo Powiatowe w Wołowie,
2. a/a

WÓJT GMINY

Jolanta Kręszowata-Zielnica

URZĄD MIEJSKI W WOŁOWIE

tel. (071) 319 13 05
fax (071) 319 13 03
e-mail: sekretariat@wolow.pl
www.wolow.pl

Rynek 34
56-100 Wołów

SE.0724.1.2022

Wołów, dnia 2022-11-29

**Szanowny Pan
Janusz Dziarski
Starosta Wołowski**

Odpowiadając na pismo z dnia 15.11.2022r., na podstawie art. 94 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. Prawo farmaceutyczne (Dz.U. 2022, poz. 2301 ze zm.) w związku z art. 77 b ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, **pozytywnie opiniuję** projekt uchwały Rady Powiatu Wołowskiego w sprawie ustalenia godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Wołowskiego na rok 2023.

Z up. Burmistrza

Anna Brodziak-Sisak
sekretarz

Otrzymują:
1. adresat
2. a/a

Burmistrz Brzegu Dolnego

ul. Kolejowa 29, 56-120 Brzeg Dolny
tel.: (0-71) 3195117, faks: (0-71) 3195683
e-mail: um@brzegdolny.pl

WPEŁYNIŁO	
Starostwo Powiatowe w Wołowie	
24. 11. 2022	
15 881. 2022. DG	
ilość załączników
podpis

Brzeg Dolny, dnia 24 listopada 2022 r.

DG.0722.01.2022

Starosta Wołowski
Plac Piastowski 2
56-100 Wołów

Dot. opinia w sprawie pracy aptek na rok 2023

Działając na podstawie art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2301 z późn. zm.) **pozytywnie opiniuję** przedłożony w dniu 16 listopada 2022 roku projekt uchwały Rady Powiatu Wołowskiego w sprawie ustalenia godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Wołowskiego na rok 2023.

BURMISTRZ

Paweł Przek

